

**DEPARTAMENT DE PEDAGOGIA APLICADA
UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA (UAB)**

DIPLOMATURES DE MESTRES: COMUNICACIÓ ÀUDIO-VISUAL I EDUCACIÓ

Professor: Pere Marquès.

3 crèdits. 2n. quadrimestre (2000-2001). Sessions: 15 (120 minuts) + examen final.

OBJECTIUS

- Valorar la significació dels mitjans àudio-visuals de comunicació de masses i de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en la nostra societat actual.
- Conèixer les característiques del llenguatge àudio-visual i les seves diferències amb el llenguatge verbal
- Analitzar críticament els missatges que ofereixen els "mas media": premsa, cinema, televisió, Internet.
- Analitzar alguns dels diferents medis àudio-visuals aplicables a l'àmbit educatiu i reflexionar sobre les seves funcions i possibilitats didàctiques en diversos contextos: etapes educatives, àrees curriculars, educació no formal....
- Conèixer els components bàsics d'aquests mitjans tecnològics, especialment el vídeo, comprendre el seu funcionament i saber utilitzar les seves funcions bàsiques.
- Elaborar missatges àudio-visuals en diferents suports: murals, transparències, fotografia...
- Dissenyar i desenvolupar un petit projecte de vídeo amb la plataforma d'edició digital PREMIERE.

METODOLOGIA

Les classes, en general, tindran tres parts:

- Començaran amb la presentació d'una síntesi de la sessió anterior i l'exposició d'algun comentari d'actualitat relacionat amb l'àmbit de la comunicació àudio-visual, a càrrec d'alguns estudiants.
- A continuació es desenvoluparà un tema del programa, que combinarà exposicions magistrals per part del professor, col·loquis, debats a partir d'articles relacionats amb la matèria, exercicis (recerca, estudi i aplicació) individuals i en grup i exposicions per part dels alumnes dels treballs realitzats.
- Finalment es dedicarà un temps a realitzar activitats pràctiques, que es duran a terme en diversos indrets: la pròpia aula de classe, la biblioteca, ADRE, les sales d'edició de vídeo i les aules d'informàtica.

A més a més de la bibliografia referenciada, s'utilitzaran els materials que inclou el "DOSSIER TELEMÀTIC" de l'assignatura, premsa i TV, vídeos, programes informàtics i d'altres accessibles des d'Internet: <http://dewey.uab.es/pmarques>. La bibliografia complementaria servirà per ampliar coneixements.

CONEIXEMENTS PREVIS

Els estudiants hauran de saber utilitzar l'ordinador a nivell d'usuari bàsic de Windows i d'Internet: coneixements de l'entorn de treball i edició gràfica i de textos; navegació web i correu electrònic.

CONTINGUTS

Comunicació i Aprenentatge.

1.- Les persones, la comunicació i els aprenentatges. [3, 9]

Les persones i la comunicació. Teoria de la comunicació. Formes actuals de comunicació interpersonal a la societat àudio-visual **teleinteractiva**. L'aprenentatges: teories i factors bàsics. Elements que intervenen en un acte **instructiu/comunicatiu**: docent/comunicador, objectiu, alumnes, estratègia didàctico-comunicativa, **context i medis**.

REFLEXIÓ: *La societat actual ens facilita o ens dificulta la comunicació amb altres persones?*

El llenguatge àudio-visual i els "mass media"

2/3.- El llenguatge àudiovisual. [1, 2, 11]

Tipus de processament de la informació: **lineal i global**. El llenguatge àudiovisual: característiques generals i dimensions que cal considerar: **morfològica, sintàctica i semàntica**.

REFLEXIÓ: *Tens exemples en els que s'aprengui millor amb les imatges que amb les explicacions?*

PRÀCTIQUES: *Consulta de materials informatitzats i a Internet / Elaborar un missatge àudiovisual / Vídeo: "llenguatge AV"*

5.- Anàlisi crítica dels missatges àudio-visuales. [1, 2, 6, 11]

La publicitat: tipus, recursos que utilitza, valors que transmet. Missatges subliminars i inadvertisits. La necessitat d'una alfabetització àudio-visual. Pautes per a la lectura crítica dels anuncis.

REFLEXIÓ: *La publicitat t'ha perjudicat alguna vegada?*

PRÀCTIQUES: *Consulta de materials informatitzats i Internet/ Anàlisi d'anuncis /Vídeo: "la publicitat"*

6.- EXPOSICIÓ DE TREBALLS: MISSATGES ÀUDIOVISUALS, ANÀLISI D'ANUNCIS.

10.- Els "mass media" i la cultura de la imatge. [2, 5, 7, 10, 11] Amb exposicions dels estudiants.

Els mitjans de comunicació de masses (premsa, radio, cinema, televisió, Internet), la publicitat i la cultura de la imatge. L'impacte dels "mass media" sobre les persones (percepció, processos mentals, gustos) i sobre el món educatiu (continguts, comunicació, processos d'ensenyament i aprenentatge). Aprofitament didàctic dels "mass media".

REFLEXIÓ: *Quins programes de TV consideres educatius?*

PRÀCTIQUES: *Debat*

Taller de vídeo

4.- El vídeo. [1,5 4, 8]

El vídeo: principis físics i materials (magnetoscopi i càmera). Tècniques d'enregistrament: aspectes tècnics i aspectes expressius.

PRÀCTIQUES: *Vídeos: "el vídeo", "la fotografia" / Enregistrament en vídeo.*

7a.- Elaboració de materials didàctics amb suport vídeo. [4]

Etapes a seguir: idea inicial, projecte, disseny complet o guionització, realització i obtenció dels materials, implementació o muntatge (edició d'imatges i sonorització) i guia didàctica. Competències necessàries. Fonts d'informació. Tècniques pel desenvolupament de la creativitat. Pautes per a l'elaboració d'una guia didàctica.

PRÀCTIQUES: *Disseny del projecte*

7b/8/9.- Pràctiques d'edició de vídeo digital.

El muntatge videogràfic digital: edició i sonorització. Elaboració de títols i transicions.

PRÀCTIQUES PREMIERE.

11/12.- Desenvolupament del PROJECTE de vídeo.

PRÀCTIQUES: Disseny del projecte, enregistrament, edició i sonorització.

Els recursos didàctics.

13.- Els recursos didàctics àudio-visuals [3, 7, 8, 9] *Amb exposicions dels estudiants.*

Els recursos didàctics: funcions i classificació (convencionals, àudio-visuals clàssics, noves tecnologies). Eficiència i eficàcia didàctica. Mitjans didàctics àudio-visuals: materials d'imatge fixa (premsa, fotografia...), materials sonors (radio, discos...), materials àudio-visuals (cinema, TV, vídeo...), materials multimèdia (CD, web).

REFLEXIÓ: Al llarg dels teus estudis, creus que els mitjans AV t'han ajudat a aprendre coses?

PRÀCTIQUES Consulta de materials informatitzats i a Internet / Avaluació d'un vídeo.

PROJECTES: Lliurament al professor.

14.- PROVA DE CONEIXEMENTS (informatitzada).

15.- PRESENTACIÓ PÚBLICA DELS PROJECTES

AVALUACIÓ

L'avaluació serà continuada. Es valorarà l'assistència i participació a classe, així com els treballs que es realitzin i que manifestin el grau d'assoliment dels objectius. Alguns d'aquests treballs s'exposaran públicament a classe. Hi haurà també un examen final teòric-pràctic sobre els principals temes del curs. La nota final s'obtindrà a partir de la valoració, amb la ponderació que s'indica, de les activitats:

- 20% ASSISTÈNCIA I PARTICIPACIÓ: debats, síntesis de classes, comentaris d'actualitat, i altres treballs opcionals: albums, murals, vídeo-recull... (apreciacions del professor)
- 20% PROVA DE CONEIXEMENTS
- 20% MISSATGE VISUAL (en parelles) *Crear un missatge visual de contingut educatiu sense paraules* o bé POSTER ANÀLISI D'ANUNCI (en parelles) *Anàlisi crítica de missatges publicitaris*
- 20% PROJECTE (en grups de 5): *Elaboració d'un vídeo curt*
- 20% EXAMEN FINAL (opcional pels alumnes que tinguin aprovades totes les altres activitats, però indispensable per poder obtenir un excel·lent o matrícula)

BIBLIOGRAFIA REFERENCIADA

- 1.- ALONSO, Manuel y MATILLA, Luis (1990). *Imágenes en acción*. Madrid: Akal
- 2.- COROMINAS, Agustí. (1994). *La comunicación audiovisual y su integración en el currículum*. Barcelona: Editorial Graó-ICE.
- 3.- FERRÁNDEZ, Adalberto, SARRAMONA, Jaume y TARÍN, L. (1978). *Tecnología Didáctica*. Barcelona: CEAC.
- 4.- FERRÉS, Joan. (1992). *Vídeo y Educación*. Barcelona: Paidós.
- 5.- FERRÉS, Joan. (1994). *Televisión y Educación*. Barcelona: Paidós.
- 6.- FERRÉS, Joan. (1994). *La publicidad. Modelo para la enseñanza*. Madrid: Akal.
- 7.- FERRÉS, Joan, MARQUÈS, Pere i altres (1996). *Comunicación Educativa y Nuevas Tecnologías*. Barcelona: Editorial Praxis.
- 8.- FONT, Àngel. (1985). *33 Tècniques. Recursos àudio-visuals*. Barcelona: Graó.
- 9.- RODRÍGUEZ DIÉGUEZ, José Luis, SÁENZ y otros (1995). *Tecnología Educativa. Nuevas Tecnologías aplicadas a la Educación*. Alcoy: Editorial Marfil.
- 10.- TEIXIDÓ, Martí (1993). *Educació i comunicació*. Barcelona: CEAC
- 11.- UNED (1987-92). *Curso de lectura de la imagen y medios audiovisuales* (libro y 7 vídeos). Madrid: UNED.